

עפ"ג 19411/05/18 - נזאר אבו עוואד נגד בית המכס ומע"מ ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליימ
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

18 יוני 2018

עפ"ג 19411-05-18 אבו עוואד נ' בית המכס ומע"מ ירושלים

נזאר אבו עוואד

המבקש

נגד

בית המכס ומע"מ ירושלים

המשיבה

החלטה

1. החלטה זו הינה המשך להחלטתי, מיום כט באייר תשע"ח (14.5.18), שניתנה בבקשה של המבקש לעיכוב ביצוע גזר דין, שניתן בבית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ירון מינטקביץ), ביום כט אדר תשע"ז (27.3.17), שבו הטיל על המבקש קנסות, 30 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי.
2. בבקשה המקורית, הועלו טענות רבות לענין עיכוב הביצוע, ונימוקים שונים בענין מועד תום עיכוב הביצוע, כאשר המועד שהוזכר בבקשה הבהולה לעיכוב ביצוע גזר הדין, שהוגשה ביום 9.5.18, הוא שתחילת ריצוי המאסר יהיה ביום 1.9.18 (ראה העתירה האמורה בעמ' 1 לבקשה, וכן בסיכום בעמ' 8, סעיף 31).
3. בהחלטתי הנ"ל התייחסתי לטענות ולנימוקים, שהועלו בבקשה המקורית לעיכוב הביצוע, וכן לטיעונים שנשמעו בעל פה, בישיבת יום 14.5.18, וקבעתי - בפיסקה 10 להחלטתי הנ"ל - כי גם אם צודקת ב"כ המדינה, כי הסיכויים להפחתת העונש הם נמוכים מאוד, זכאי המבקש ליומו בבית המשפט המחוזי, כערכאת ערעור, ועל כן נעניתי, עקרונית, לבקשה לעיכוב ביצוע.
4. התניתי את היענותי לבקשה לעיכוב ביצוע בכך שהמבקש ישלם כל חודש 20,000 ₪, מתוך סך 200,000 ₪, שהוא סכום הקנס, כאשר התשלום הראשון יבוצע לא יאוחר מיום 17.5.18, והתשלומים הבאים יבוצעו כל 17 לחודש (פיסקה 13(ב) להחלטה).
5. תנאים נוספים שנקבעו הם הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המבקש, וחתימה של שני ערבים חיצוניים, כל אחד על סך של 100,000 ₪, להבטחת התייצבותו של המבקש בהליכים המשפטיים נגדו. אם ייצא המבקש מן הארץ, ניתן יהיה לפנות לבית המשפט ולבקש לחלט את כספי הערבויות, כולם או מקצתם, מן הערבים החיצוניים (פיסקה 13(ג) להחלטה).
6. בפועל, מולאו התנאים האמורים, הן לענין התשלום החודשיים והן לענין חתימת הערבים.
7. בהחלטה הנ"ל, קבעתי כי עיכוב הביצוע יהיה עד ליום 5.8.18, ולא עד לתאריכים מאוחרים יותר, שביקש

המבקש, תאריכים שתלויים היו ביציאתו לפנסיה.

8. וכך כתבתי בפיסקה 12 להחלטתי האמורה:

"אשר לחודש האחרון של בקשת עיכוב הביצוע, דהיינו, חודש אוגוסט, לגביו נטענה הטענה כי יש הצדקה לכך בשל יציאת המבקש לפנסיה, ולצורך כך עליו להישאר ולעבוד עד 31.8.18, ולכן, מבוקש כי יכנס לכלא ביום 1.9.18. בעניין אחרון זה, לא הומצאו מסמכים והועלתה השאלה האם, כאשר מדובר בתקופת חופש מהלימודים, על המבקש להימצא בבית הספר. אשאר עניין זה להחלטה נפרדת, אם וכאשר תוגש בקשה ביחס לחודש האמור עם תיעוד מספיק".

9. בעקבות זאת, נקבע - באופן אופרטיבי - בפיסקה 13(ד) להחלטתי הנ"ל, כדלקמן:

"אם עומד ב"כ המבקש על עיכוב ביצוע של חודש נוסף מיום 5.8.18 ועד יום 1.9.18, יגיש בקשה נפרדת, כולל תיעוד מלא של אונרא, לפיו תנאי ליציאה לפנסיה הוא המשך עבודה עד יום 31.8.18. לא תוגש בקשה כאמור תוך 7 ימים, תישאר ההחלטה בעינה ועיכוב הביצוע לעניין המאסר הינו עד ליום 5.8.18".

10. במהלך חודש מאי 2018, הוגשו בקשות על ידי עו"ד תמיר סלומון, ב"כ המערער, בדבר התאמת הערבים בהחלטתי האמורה. בהחלטה, מיום 23.5.18, אישרתי ערב אחד, ובהחלטה אחרת, מיום 27.5.18, אישרתי את הערב השני. שני הערבים חתמו על ערבותם, ביום 30.5.18 ו- 31.5.18.

11. ביום 3.6.18, הגיש עו"ד סלומון בקשה נוספת לעיכוב ביצוע, ובה עתר לכך כי עיכוב הביצוע יהיה עד ליום 10.10.18 (סעיף 14 לבקשה).

12. אחד הנימוקים לכך הם מצבו הבריאותי של המבקש ובקשתו ליציאה לפנסיה מוקדמת (סעיפים 5 ו-6 לבקשה).

13. הוסבר בבקשה כי **"בכדי שהמבקש יזכה לקבל את מלוא זכויותיו הפנסיוניות, אשר ברי, כי אלו ישמשו לתשלום הקנס הפלילי ואף יש בהם לתמוך במשפחתו בשעה בה הוא יהיה מאחורי סורג ובריה אזי אין מנוס מלשוב ולבקש את עיכוב עונש המאסר" (סעיף 7 לבקשה; הקו במקור).**

14. בהמשך הוסבר, כי הבקשה לעיכוב ביצוע היא קריטית מאוד למען עתידו הכלכלי של המבקש (סעיף 7), ואם לא יענה לכך בית המשפט הוא יאבד את מלוא זכויותיו הכספיות המגיעות לו ממעבידיו, ויהיה בבעיה אקוטית לגבי תשלום הקנסות, שנושאים בצדם חלופה של מאסר נוסף (סעיף 8).

15. בהמשך נאמר, כי מועד שמיעת הערעור נקבע ליום 8.10.18. ולכן, לשיטת המבקש, **"ברור כי לא תיגרם כל פגיעה באינטרס הציבורי אל מול האינטרס של הפרט, ובמקרה דנן של המבקש, כי עונש המאסר יעוכב עד למועד לעיל".**

16. החומר שצורף לבקשה חלקו בערבית וחלקו באנגלית.

17. מכל מקום, אחד מהמסמכים שצורף לבקשה מטעם אונר"א, נושא תאריך 13.4.18, באנגלית, הינו אישור לכל מאן דבעי, לפיו העורר עובד באונר"א מאז 23.1.82 והיום האחרון של עבודתו הוא 5.10.18.

18. בהחלטתי, מיום 3.6.18, ביקשתי כי המדינה תגיב תוך שבעה ימים, וכי אם יש לה התנגדות, תודיעני, האם יש צורך בקיום דיון או שניתן להחליט בבקשה על פי החומר בכתב.
19. ביום 10.6.18, השיבה המדינה, בתגובה החתומה על ידי עו"ד אחינעם צוריאלי, נציגת היועמ"ש לממשלה, כי היא מתנגדת לבקשה לעיכוב ביצוע.
20. בפתח הטיעונים, חזרה באת כוח המדינה על הטענות כי בביהמ"ש העליון הוסכם כי התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי לענין גובה העונש, לפני משורת הדין, ללא הסכמה לגבי עיכוב ביצוע.
21. על כל פנים, לענין הבקשה הספציפית, נטען כי ב"כ המבקש לא עמד בדרישות שנקבעו בהחלטה מיום 14.5.18, ולא צירף תיעוד מלא של אונר"א, לפיו תנאי היציאה לפנסיה כוללים המשך עבודה עד ליום 31.8.18 (סעיף 2 לתגובת המשיבה). לטענת ב"כ המדינה, אישור אונר"א מיום 13.4.18 אינו כולל התייחסות לכך שזכויותיו הפנסיוניות של המבקש תיפגע, אם לא יעבוד עד ליום 5.10.18; כל שנאמר במסמך, שאינו ממוען למבקש, הוא סיכום של תקופת עבודתו של המבקש, ואין כל התייחסות במכתב להשלכות סיום עבודתו, במועד מאוחר יותר.
22. ב"כ המדינה מתייחס לבקשה הקודמת שהוגשה לעיכוב ביצוע, ביום 9.5.18, ושם מועד דחיית ריצוי העונש היתה עד ליום 1.9.18, כאשר הנימוק לכך היה הצורך להשלים את העבודה עד סוף שנת הלימודים, קרי: 30.8.18, כדי לקבל פנסיה של 30 שנות עבודה. לעומת זאת, ממסמך אונר"א עולה, כי הנאשם כבר השלים 36 שנות עבודה, שכן התחיל לעבוד ביום 21.3.82, ולכן, אין כל מניעה שיקבל כבר היום את זכויותיו הפנסיוניות. בהקשר זה אוזכר כי המסמך מיום 13.4.18 היה בידי המבקש כבר בעת הבקשה הראשונה (סעיף 4 לתשובה).
23. ב"כ המדינה מתייחס למסמך אחר של אונר", ממנו עולה כי עומדים לזכותו של המבקש 157 ימי מחלה, שהוא רשאי לנצלם עד למועד סיום עבודתו, כך שמדובר בלמעלה מ-5 חודשי עבודה, וקרוב לוודאי כי מאז מרס 2018, הוא אינו עובד, אלא מנצל את ימי המחלה ואין מניעה שיעשה כן גם לאחר שייכנס לבית סוהר, לריצוי מאסרו. בכל מקרה, אין מקום לדחות את המעצר עד ליום 10.10.18, כבקשתו של המבקש (ראה סעיף 5 לתשובה).
24. בהמשך, טוענת באת כוח המדינה, כי אינטרס הציבור מחייב ענישה מהירה, ודחיית ביצוע גזר דין במשך שנה פוגע באינטרס הציבור, ואינו עולה בקנה אחד עם שיקולי הרתעה ואכיפה (סעיף 7 לתשובה).
25. עמדת המדינה היא כי יש לדחות את הבקשה לעיכוב ביצוע, וכי אין לה התנגדות לכך שההחלטה תינתן על פי החומר הכתוב, בלא צורך בקיום דיון (סעיפים 8-9 לתשובה).
26. בהחלטתי, מיום 10.6.18, אישרתי לב"כ המבקש להגיב, בתוך 15 יום, בשל הרמדאן והחג שלאחריו.
27. ביום 12.6.18, הגיש המבקש את תגובתו.
28. לענין הדיון בבית המשפט העליון, סבור ב"כ המבקש כי אין טעם להעלות ענין זה שוב, שכן כבר ניתן עיכוב ביצוע, עד ליום 5.8.18.

29. לענין מכתב אונר"א, מסביר ב"כ המבקש כי רק לאחר הדיון בבית המשפט, ביום 14.5.18, הוברר לראשונה למבקש כי פרישתו לפנסיה מוקדמת תהיה רק ביום 5.10.18, ולא כפי שסבר בסיום שנת הלימודים (סעיף 5 לבקשה).
30. לדבריו, מכתב אונר"א, מיום 13.4.18, הגיע אליו לאחר הדיון (סעיף 7 לבקשה).
31. לענין מועד פרישתו, טוען המבקש כי לא טען שעליו להשלים 30 שנות עבודה, אלא שעליו להשלים את עבודתו, עד למועד שייקבע, כדי שיהיה זכאית לתשלום עבור 30 שנות עבודתו. לטענת המבקש, הוא בן, וטרם הגיע לגיל הפרישה המוקדמת, שהוא גיל 60, ולכן, עליו למלא את התנאים הנוספים, כדי שיוכל ליהנות מפרישה לפנסיה מוקדמת (סעיפים 8 עד 12 לתשובה).
32. בסיכומם של דברים, עמדת המבקש היא כי אם יישלח לכלא בטרם הסדרת פרישתו, יגרור הדבר פגיעה קרדינאלית בו, וכי יגדע הדבר את זכויותיו הסוציאליות ואת מרכיבי הפנסיה, אשר להן הוא זכאי (סעיף 15 לבקשה).
33. בכל מקרה, מאחר ומועד הדיון נקבע ליום 8.10.18, מבקש הוא כי יגיע לבית המשפט שלא במעבר ובפוסטה, ואולי יזכה לחמלה שתמנע את מאסרו (סעיף 14 לתגובה).
34. ביום 12.6.18, הוגשה על ידי המדינה תגובה לתשובת המבקש. במסמך מודגש, כי אין לדברים שטוען המבקש תימוכין במסמך שהתקבל מאונר"א, ולכן, יש לדחות את הבקשה.
35. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי על אף אי הבהירות המסוימת העולה ממסמכי אונר"א, במאזן הכולל של השיקולים הרלבנטיים, אני סבור כי יש להיענות לבקשה ולהאריך את תקופת עיכוב הביצוע, בעוד כחודשיים.
36. אחזור ואומר, כי לאור ההיקף הכספי של עבירות המס, הסיכוי שעונש המאסר יבוטל כליל, אינו גבוה (מבלי, שכמובן, נכנס אני לשיקול דעת המותב, שבפניו יובאו נימוקים אישיים נוספים).
37. בכל מקרה, דחייה של חודשיים נוספים, שיכולה להביא בכנפיה הסדר המיטיב עם המבקש, לענין יציאתו לפנסיה מוקדמת, יביא, בסופו של חשבון, רק תועלת למדינה, שכן יהיה למבקש מקור כספי לשלם את הקנסות ואת החובות הכספיים שלו, לרשויות המדינה.
38. אוסיף ואומר, כי גם אם יש ספק לגבי נוהלי אונר"א, לעומת דיני העבודה הישראליים המוזכרים בתשובת המבקש, ובהם חוק גיל פרישה, בנסיבות הקיימות הגעתי למסקנה כי יש לאפשר למבקש למצות את מלוא זכויותיו מאונר"א, ולקבל ממנה את מלוא ההטבות המגיעות לו, בגין שנות עבודת הרבות שם.
39. הנימוק האחרון של המבקש, לפיו עדיף שיגיע לבית המשפט מביתו, במקום ממקום מאסרו, אינו נימוק מכריע בעיניי; ואם היה עומד לבדו, לא הייתי מאריך את תקופת עיכוב הביצוע.
40. יש לזכור, כי מאז החלטתי, מיום 17.5.18, משולמים התשלומים שקבעתי לאוצר המדינה, ובכך יש ביצוע של אותו חלק של גזר הדין העוסק בצד הכספי.

41. עיכוב הביצוע התייחס למאסר בלבד.

42. לאור האמור לעיל, אני נענה לבקשה נוספת של המבקש, ובהמשך להחלטתי האמורה, מיום 14.5.18, אני קובע כי מועד תחילת ריצוי עונש המאסר יהיה ביום 10.10.18, אלא אם כן יחליט המותב שדן בתיק, בישיבתו, ביום 8.10.18, אחרת.

43. למותר לציין, כי יתר חלקי גזר הדין ותנאי עיכוב הביצוע, שנקבעו בפיסקאות 13-א-ג של החלטתי הנ"ל, מיום 14.5.18, יעמדו בעינם.

44. להסרת ספק, אם יפגר המבקש בתשלום כלשהו, כאמור בפיסקה 13ב להחלטתי הנ"ל, כי אז רשאית המדינה לפנות לבית המשפט בבקשה להפסיק את עיכוב הביצוע, ואז - לאחר שמיעת המבקש - אתן החלטה בהתאם.

45. סוף דבר: הבקשה הנוספת מתקבלת, ועיכוב הביצוע של המאסר הינו עד ליום 10.10.18.

46. **המזכירות** תשלח העתק החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ה' תמוז תשע"ח, 18 יוני 2018, בהעדר הצדדים.